

Praha, 23. března 2026

Otevřený dopis poslanci Matěji Gregorovi ve věci jeho výroků o projektu Queer Praha

Vážený pane poslanče,

Jak informoval týdeník *Respekt*,¹ v rozpravě o státním rozpočtu jste zmínil projekt *Teplá Praha* (správný název projektu, pod kterým byla schválena dotace, je *Queer Praha*). Prohlásil jste, že tyto projekty rozhodně i přes snížený rozpočet chybět nebudou a že tyto projekty vznikají na úkor péče o národní kulturu a ukrájají z peněz, které by jinak šly na obnovu památek.

První rovina se týká nesprávného způsobu, jakým si vykládáte fungování rozpočtu Ministerstva kultury. Ministerstvo kultury každý rok ustanoví, jaká část rozpočtu půjde do příspěvkových organizací (mezi něž patří i Národní památkový ústav, spravující státní hradby a zámky), do obnovy památek (prostřednictvím dotačních titulů) a do tzv. živé kultury (prostřednictvím grantů). Teprve potom se v jednotlivých oblastech přerozdělují prostředky v grantových programech dle hodnocení jednotlivých žádostí. Není tedy reálné, aby jakékoli projekty tzv. živé kultury podpořené v grantových programech jakkoli ukrájaly z prostředků určených na obnovu památek nebo jiných kapitol.

Druhá vrstva se týká nesprávného způsobu, jakým si zřejmě vykládáte pojem národní kultura. Pokud národní kultura existuje, pak se jedná o kulturní projevy obyvatel, kteří žijí na území společného státu. Národní kultura tak musí zahrnovat i kulturu jazykových či náboženských menšin (v historické perspektivě třeba kulturu židovskou nebo kulturu českých Němců) i menšin ostatních. Právě příslušníci menšin, a to i queer menšiny, byli velmi zásadní pro konstrukci kultury většinové. Přínos umělců a umělekyní jako je Jiří Karásek ze Lvovic, Ladislav Fuks, Toyen, Jan Zrzavý a mnoho dalších, lze těžko zpochybnit. Národní kultura je současně velmi vágní pojem, protože nelze definovat její opak. Nic, jako „nenárodní kultura“ neexistuje. Současně je třeba zdůraznit, že operování s pojmem národní kultura je velmi nebezpečné, protože byl mnohokrát zneužit třeba v nacistické, ale i stalinistické propagandě.

Queer lidé byli v historii přítomní vždy. Studium historické antropologie nám ukazuje, že zdaleka nebyli jen oběťmi homofobních trestněprávních systémů, ale v různých dobách a v různých kulturách byli oslavováni jako plnohodnotní členové společnosti a kultury. Queer lidé byli součástí i dějin českých zemí. V posledních dvaceti letech se jejich životům, hlasu, perzekuci, kultuře,

¹ Jan H, Vitvar, František Trojan, Klempířova bouračka: Ministr kultury čelí největší kritice umělekyní a umělců v polistopadové historii, *Respekt* 12, 2026, s. 10-17

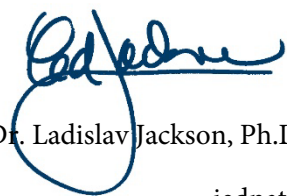
zkušenostem, vzdoru a emancipaci začali věnovat historikové a historičky a dnes jde o respektovanou součást historického bádání i péče o hmotnou kulturu minulosti. Historické vzory jsou totiž důležité nejen pro pochopení, jak fungovala perzekuce a represe na základě předsudků, ale také jako důležité vzory pro současné LGBTIQ+ lidi, kteří díky příběhům minulosti mohou poznat, že se svou jinakostí nebyli a nejsou sami a že existují způsoby, jak překážky, kterým stále musí čelit, překonat a žít šťastné životy. Tyto jednoduché vzory heterosexuální většinová společnost nepotřebuje, protože jsou všude kolem. Queer lidé se ale často nemají s kým ztotožnit. Queer lidé jsou občané České republiky, hlásí se k české národnosti a není tedy jediný důvod, proč by jejich kultura a historie nebyly součástí národní kultury.

Výsledkem zmíněného historického bádání je kniha Teplá Praha, která byla loni díky dotaci Ministerstva kultury převedena do on-line podoby. Přestože nemusí zrovna odpovídat Vaším zájmům, věřte, že existuje skupina lidí, pro které jde o mimořádně důležitý zdroj informací, ale také podpory.

Realizátorem projektu je Společnost pro queer pamět, která od roku 2014 shromažďuje rozhovory s LGBTIQ+ pamětníky a pamětnicemi a spravuje muzeum a archiv queer minulosti, jediný svého druhu u nás. Podobné instituce jsou v euro-americkém světě běžné, najdeme je v Německu, Nizozemí, Francii, Británii, Rakousku, Lotyšsku, Spojených státech, Kanadě a jinde. Spravujeme 27 archivních fondů, naše historická knihovna má skoro tři tisíce položek, máme přes čtyři tisíce sbírkových předmětů rozdělených do čtrnácti podsbírek. Ty jsou využívány nejen studujícími, badateli a badatelkami, ale i respektovanými veřejnými institucemi: doklady queer minulosti z našich sbírek najdete v expozici Národního muzea nebo v aktuální výstavě ve Sládečkově muzeu v Kladně.

Vážený pane poslanče, rádi bychom vás pozvali na osobní návštěvu našeho muzejního depozitáře a archivu, kde bychom vám rádi ukázali, proč je shromažďování, zpracovávání a šíření queer historie důležité. Rádi se přizpůsobíme Vaším časovým možnostem.

S pozdravem,

PhDr. Ladislav Jackson, Ph.D.
jednatel